

14.10.2011

Opetus- ja kulttuuriministeriö / Nuorisoyksikkö

Viite:

Lausuntopyyntö (OKM/14/600/2011)

LAUSUNTO/ Luonnos Lapsi- ja nuorisopoliittiseksi kehittämisohjelmaksi 2012-2015

Opiskelijoiden Liikuntaliitto (OLL) lausuu luonnoksesta *Lapsi- ja nuorisopoliittiseksi kehittämisohjelmaksi 2012-2015* kunnioittavasti seuraavaa:

1) Yleistä

Liikunta ja sen merkitys kouluiän ja työelämän välisessä elämänvaiheessa

Opiskelija elää usein kehityspsykologisessa mielessä vaihetta, jossa kohdataan itsenäistymiseen ja kotoa irtautumiseen liittyviä kehitysvaiheita. Liikunnan suhteen elämänkaaren tässä vaiheessa ystävien lisäksi nousevat myös muut kuin perhe tärkeänä vaikuttajana ja sosiaalistajana. Opiskeluvaiheesta on tärkeää ottaa huomioon opiskeluympäristön ja -yhteisön merkitys asenteiden muokkaajana ja hyvien liikuntatottumusten juurruttajana ja ylläpitäjänä. Liikuntaharrastuksen jatkuvuuden tai aloittamisen kannalta nuorten aikuisten liikuntamahdollisuuksien tukeminen on keskeinen tekijä. Korkeakoulut saavuttavat systemaattisesti yli 250 000 nuorta ja nuorta aikuista usean vuoden ajan.

Vaikka valtionhallinnon näkökulmasta opetus- ja kulttuuriministeriön Liikuntayksiköllä on keskeisin rooli liikunta-asioiden edistämisen koordinoinnissa, on mielestämme tärkeää, että liikunta-asiat huomioidaan myös Nuorisoyksikön johdolla valmisteltavassa Lapsi- ja nuorisopoliittisessa kehittämisohjelmassa. Vaikuttavimmat toimenpiteet saadaan usein aikaiseksi eri toimijoiden yhteistyönä.

Opiskelijoiden ja heidän päivittäisen työympäristön eli korkeakoulujen liikunta-asioiden edistämiseksi olisi erittäin tärkeää, että opetus- ja kulttuuriministeriön liikuntayksikkö, korkeakouluyksikkö ja nuorisoyksikkö löytäisivät toisensa aiempaa systemaattisemmin. Tällä hetkellä tuntuu, että raja-aidat jo yhden ja saman ministeriön eri yksiköiden välillä ovat ainakin liikunta-asioissa lähestulkoon ylittämättömät. Toivoisimme tähän muutosta.

Toivottu muutos voitaisiin toteuttaa siten, että 2011 keväällä julkaistujen Korkeakoululiikunnan suositusten mukaisesti aloitettaisiin korkeakoulujen, opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opiskelijoiden Liikuntaliiton yhteistyönä Liikkuva korkeakoulu -ohjelma, joka tukisi korkeakouluja suositusten toteuttamisessa ja opiskelijoiden liikunta-aktiivisuuden edistämiseksi.

2) Yksityiskohtaiset muutosehdotukset

9.1. Terveelliset elämäntavat

Alla muutosesitykset Toteutus -kohtaan:

- **Lisätään** lauseen "Tuetaan liikunta- ja nuorisojärjestöjä lasten ja nuorten terveyttä edistävän liikunnan lisäämiseksi ja liikunnallisten elämäntapojen synnyttämiseksi." loppuun sanat "[...] ja ylläpitämiseksi".

Perustelu:

Liikunnallisen elämäntavan synnyttäminen on ensiarvoisen tärkeää, mutta myös sen ylläpitämiseen tulee ja kannattaa kiinnittää huomiota.

- **Muutetaan** lause "Lisätään liikunnallisuutta niin varhaiskasvatukseen kuin kouluhinkin." muotoon "Lisätään liikunnallisuutta niin varhaiskasvatuksessa, kouluissa kuin myös toisen ja korkea-asteen oppilaitoksissakin."

Perustelu:

Liikunnallisuutta on tärkeää lisätä ja ylläpitää koko suomalaisen koulutusjärjestelmän viitekehyksessä, tästä syystä myös toisen asteen oppilaitokset ja korkeakoulut on huomioitava. Tällä hetkellä korkeakoulut ovat suomalaisen koulutusjärjestelmän ainoa osa, jossa liikunnalla ei ole minkäänlaista virallista asemaa. Tästä syystä korkeakouluopiskelijoiden liikuntaolosuhteet ovat useissa korkeakouluissa hyvin heikot tai niitä ei ole lainkaan. Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimuksen 2008 mukaan n. 40 % korkeakouluopiskelijoista ei liiku terveytensä kannalta riittävästi.

9.2. Oppilas- ja opiskelijahuolto

Alla muutosehdotukset Toteutus-kohtaan:

- **Lisätään** lause "Kiinnitetään huomiota eri palvelujen tuottajien yhteistyön ja koordinaation lisäämiseen."

Perustelu:

Esimerkiksi korkeakoulujen liikuntapalvelut eivät usein yksinään tavoita tehokkaasti kaikkein vähiten liikkuvia opiskelijoita, ja toisaalta opiskeluterveydenhuollolla ei ole useinkaan riittävästi tietoa korkeakoululiikunnasta ja sen palveluista, jotta vähän liikkuvien opiskelijoiden ohjaaminen liikuntapalvelujen piiriin olisi onnistunutta. Mikäli opiskeluterveydenhuollon ja korkeakoululiikunnan organisaatiot sopisivat aiempaa tarkemmin roolituksista ja yhteisestä palveluketjusta, tulokset olisivat vähän liikkuvien opiskelijoiden kannalta parempia.

- **Muutetaan** lause "Kouluissa ja oppilaitoksissa kiinnitetään huomiota terveydenhoitajien ja koulupsykologien palveluiden riittävyyteen." muotoon "Kouluissa ja oppilaitoksissa kiinnitetään huomiota esimerkiksi terveydenhoitajien, koulupsykologien ja liikuntapalvelujen riittävyyteen."

Perustelu:

Koulujen ja oppilaitosten ennaltaehkäisevissä hyvinvointipalveluissa on perusteltua ja kannattavaa huomioida myös liikuntapalvelut. Liikuntapalvelut ovat varsinkin korkeakouluissa ainoa opiskeluympäristön osa, joka kiinnittää huomiota opiskelijoiden fyysisen aktiivisuuden merkitykseen.

Opiskelijoiden Liikuntaliitto (OLL) ry

Akseli Hakala
puheenjohtaja

Hilkka Laitinen
pääsihteeri

Lisätietoja:

Korkeakoululiikunnan asiantuntija Jussi Ansala, jussi.ansala@oll.fi, 044-780 0214

Opiskelijoiden Liikuntaliitto ry (OLL) on vuonna 1924 perustettu valtakunnallinen opiskelija- ja korkeakoululiikunnan yhteistyö- ja edunvalvontaorganisaatio, joka edustaa Suomen kaikkia yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijoita. OLL toimii myös opiskelijahuippu-urheilun koordinaattorina ja lähettää Suomen joukkueet kansainvälisiin arvokisoihin. OLL:n tarkoituksena on opiskelijoiden hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden, opiskelukyvyn ja terveyden edistäminen liikunnan avulla. OLL:n tavoitteena on korkeakoulujen liikuntaolosuhteiden ja -kulttuurin vahvistuminen.